

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 20 november 2019, nr. IENW/BSK-2019/222044, tot wijziging van de Regeling eisen geschiktheid 2000 in verband met aanpassing van de geschiktheidseisen bij personen met een bioptisch telescopsysteem (BTS) in het donker en gebruikers van psychostimulantia

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 111, vierde lid, en 134, tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994;

BESLUIT:

ARTIKEL I

De bijlage behorende bij de Regeling eisen geschiktheid 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

Paragraaf 3.2.1.1. komt te luiden:

3.2.1.1. Rijden met een monoclair bioptisch telescopsysteem bij daglicht

Onder voorwaarden kunnen personen die de visus van 0,5 bereiken met behulp van een monoclair bioptisch telescopsysteem (BTS) geschikt worden verklaard voor een rijbewijs van de categorieën B, BE en T met de beperking 'alleen rijden met daglicht'.

De voorwaarden zijn dat:

- de visus met beide ogen tezamen, eventueel gecorrigeerd, ten minste 0,16 bedraagt;
- de visus bij kijken door de bioptische telescoop ten minste 0,5 bedraagt;
- die persoon niet het gezichtsvermogen van één oog volledig is kwijtgeraakt of slechts één oog gebruikt; en
- er geen andere hinderlijke oogheelkundige functiestoornissen met betrekking tot verkeersdeelname zijn.

Een rapport van een oogarts is vereist. De maximale geschiktheidstermijn is vijf jaar. Voor de beoordeling van de geschiktheid is een rijtest vereist met een deskundige op het gebied van de praktische geschiktheid van het CBR. Het CBR heeft voor de rijtest een protocol. Voor een rijtest komen alleen personen in aanmerking die, blijkend uit een verklaring van een door het CBR erkende instelling, voldoende training hebben gehad in het rijden met een bioptisch telescopsysteem bij daglicht.

Na een positieve rijtest kunnen personen die een bioptisch telescopsysteem gebruiken geschikt worden verklaard met beperking van de rijbevoegdheid tot:

- alleen rijden met een bioptisch telescopsysteem;
- alleen rijden bij daglicht (vanaf één uur na zonsopgang tot één uur voor zonsondergang);
- alleen tijdens privégebruik; en
- rijden met voertuigen met een automatische schakeling in geval van rijbewijzen van de categorie B en BE.

Op verzoek kunnen personen met een bioptisch telescopsysteem geschikt worden verklaard voor beroepsmatig gebruik voor maximaal vier uren per dag, uitgezonderd beroepsmatig personenvervoer of het onder toezicht doen besturen van derden. Voorwaarde is een verklaring van de werkgever, volgens een door het CBR vastgesteld model.

B

Na de tekst van paragraaf 3.2.1.1. wordt een paragraaf toegevoegd, luidende:

3.2.1.2. Rijden met een monoculair bioptisch telescopsysteem in het donker

Onder voorwaarden kunnen personen die de visus van 0,5 bereiken met behulp van een monoculair bioptisch telescopsysteem (BTS) geschikt worden verklaard voor een rijbewijs van de categorieën B, BE en T zonder de beperking 'alleen rijden bij daglicht'.

De voorwaarden zijn dat:

- de rijbewijsbezitter ten minste één jaar in het bezit is van een rijbewijs voor het rijden met een BTS bij daglicht voor de categorie waarop de aanvraag betrekking heeft;
- de visus met beide ogen tezamen, eventueel gecorrigeerd, ten minste 0,16 bedraagt;
- de visus bij kijken door de bioptische telescoop ten minste 0,5 bedraagt;
- die persoon niet het gezichtsvermogen van één oog volledig is kwijtgeraakt of slechts één oog gebruikt; en
- er geen andere hinderlijke oogheelkundige functiestoornissen met betrekking tot verkeersdeelname zijn.

Een rapport van een oogarts is vereist. De maximale geschiktheidstermijn is vijf jaar. Voor de beoordeling van de geschiktheid is een rijtest in het donker vereist met een deskundige op het gebied van de praktische geschiktheid van het CBR. Het CBR heeft voor de rijtest een protocol. Voor een rijtest komen alleen personen in aanmerking die, blijkend uit een verklaring van een door het CBR erkende instelling, voldoende training hebben gehad in het rijden met een bioptisch telescopsysteem in het donker. De rijtest wordt afgenomen in de avonduren tussen 1 november en 1 april. Aanvang van de rijtest is minimaal 40 minuten na zonsondergang. Het maximum aantal rijtesten voor het rijden in het donker is twee rijtesten per persoon per vijf jaar.

Na een positieve rijtest in het donker kunnen personen die een bioptisch telescopsysteem gebruiken geschikt worden verklaard met beperking van de rijbevoegdheid tot:

- alleen rijden met een bioptisch telescopsysteem;
- alleen tijdens privégebruik; en
- rijden met voertuigen met een automatische schakeling ingeval van rijbewijzen van de categorie B en BE.

Op verzoek kunnen personen met een bioptisch telescopsysteem geschikt worden verklaard voor beroepsmatig gebruik voor maximaal vier uren per dag, uitgezonderd beroepsmatig personenvervoer of het onder toezicht doen besturen van derden. Voorwaarde is een verklaring van de werkgever, volgens een door het CBR vastgesteld model.

C

Paragraaf 10.4 komt te luiden:

10.4. Psychostimulantia

Hieronder vallen de groep amfetamines (o.a. dexamfetamine, amfetamine en methylfenidaat) en de groep overige psychostimulantia (modafinil).

- a. groep 1: Personen die worden behandeld met deze geneesmiddelen kunnen geschikt worden verklaard.
- b. groep 2: Gebruik van deze geneesmiddelen maakt iemand ongeschikt. Een uitzondering is mogelijk voor zover psychostimulantia in therapeutische dosering gebruikt worden voor de behandeling van ADHD bij volwassenen, narcolepsie of pathologische hypersomnolentie. Wanneer er geen rijgevaarlijke bijwerkingen zijn, bestaat er in die gevallen geschiktheid.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 november 2019. Indien de Staatscourant waarin deze regeling wordt geplaatst wordt uitgegeven na 1 november 2019 treedt zij in werking met ingang van de dag na de uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt zij voor artikel I, onderdeel B, terug tot en met 1 november 2019.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga*

TOELICHTING

Algemeen

De onderhavige ministeriële regeling wijzigt de bijlage van de Regeling eisen geschiktheid 2000. De wijziging van de bijlage van de Regeling eisen geschiktheid 2000 (hierna: de Regeling) heeft tot doel de adviezen van de Gezondheidsraad van 12 juni 2017¹ en het deeladvies van 15 mei 2019² wat betreft psychostimulantia (advies 3) over te nemen in de regelgeving. Het betreft een aanpassing van de Regeling met betrekking tot het mogelijk maken van rijden met een bioptisch telescopsysteem (BTS) in het donker voor de rijbewijscategorieën B (personenauto), B+E (personenauto + aanhangwagen) en T (tractor) en het onder voorwaarden rijgeschikt te verklaren van gebruikers van psychostimulantia voor rijbewijzen van groep 1. Het betreft onder andere een kleine versoepeling van de geschiktheidseisen.

In deze wijziging wordt gesproken over rijbewijzen van groep 1 en 2. Het gaat hierover de rijbewijscategorieën zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling eisen geschiktheid 2000.

Achtergrond bij wijzigingen van de Regeling (algemeen)

In deze Regeling staan de eisen met betrekking tot de lichamelijke en geestelijke geschiktheid tot het besturen van motorrijtuigen.

In het algemeen geldt dat er geen strengere geschiktheidseisen worden gesteld dan nodig zijn voor de verkeersveiligheid en de daarmee verbonden risico's voor betrokkene zelf en de andere verkeersdeelnemers. In dat kader wordt de Regeling eisen geschiktheid 2000 en met name de daarbij behorende bijlage periodiek bezien in het licht van nieuwe medisch-wetenschappelijke inzichten. Dit gebeurt na advisering door de commissie Rijgeschiktheid van de Gezondheidsraad.

Achtergrond bij rijden in het donker met BTS (paragrafen 3.2.1.1. en 3.2.1.2.)

Het was al mogelijk voor personen die onvoldoende gezichtsscherpte veraf hebben (visus <0,4) om een autorijbewijs te halen door te rijden met een bioptisch telescopsysteem (BTS). Om voor rijden met een BTS in aanmerking te komen worden er medische onderzoeken gedaan, volgt een kandidaat een gespecialiseerde opleiding en wordt er aanvullend een rijtest afgenomen. Met dit rijbewijs mocht alleen bij daglicht gereden worden omdat dan het zicht optimaal is en omdat er tot voor kort geen wetenschappelijke informatie was over de veiligheid van rijden met een BTS in een slecht verlichte omgeving. Omdat in de wintermaanden het aantal uren daglicht minder zijn dan in de zomermaanden, was het voor bestuurders met een BTS niet mogelijk om op de reguliere werktijden van en naar hun werk te rijden. Met deze wijziging wordt het mogelijk gemaakt voor mensen die voldoen aan de voorwaarden om ook in het donker te rijden.

Koninklijke Visio, het expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen, heeft een onderzoek uitgevoerd tussen maart 2016 en februari 2017, onder 29 ervaren BTS bestuurders. Uit dit onderzoek is gebleken dat 10 deelnemers (34%) geschikt zijn bevonden na een rijtest in het donker. De Gezondheidsraad heeft op 12 juni 2017 in een briefadvies aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de conclusie uit het rapport van Koninklijke Visio onderschreven dat, onder de voorwaarde van een individuele rijtest in het donker afgenomen door het CBR, de beperking voor mensen die rijden met BTS om uitsluitend overdag te mogen rijden individueel opgeheven zou kunnen worden. Mensen die aan de voorwaarden voldoen mogen nu dus ook in het donker rijden.

Deze wijziging van de bijlage bij de Regeling eisen geschiktheid 2000 heeft tot doel het advies van de Gezondheidsraad over te nemen in de regelgeving. Tevens is een enkele andere tekstpassage van paragraaf 3.2.1.1. van deze Regeling op verzoek van het CBR verduidelijkt. Zo is de zinsnede 'die aantoonbaar voldoende training hebben gehad bij een door het CBR erkend trainingscentrum' uit de oorspronkelijke tekst vervangen door 'die, blijkend uit een verklaring van een door het CBR erkende instelling, voldoende training hebben gehad'. Het gaat er namelijk om dat de verklaring dat de persoon voldoende training heeft gehad door Koninklijke Visio of een andere aangewezen organisatie is afgegeven.

¹ <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2017/06/12/briefadvies-rijden-met-een-bioptische-telescoop-in-het-donker>

² <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2019/05/15/herziening-eisen-rijgeschiktheid-bij-gebruik-geneesmiddelen>

Achtergrond bij wijziging gebruikers psychostimulantia (paragraaf 10.4)

Psychostimulantia zijn geneesmiddelen met een stimulerende werking op het centrale zenuwstelsel. Het gaat om methylfenidaat, dexamfetamine, atomoxetine en modafinil. Mensen die psychostimulantia gebruiken waren tot op heden in principe ongeschikt. Alleen mensen met ADHD of slaapstoornissen mochten rijden met psychostimulantia. Door deze wijziging van de regeling kunnen ook andere gebruikers van psychostimulantia onder voorwaarden geschikt worden verklaard. Ongeacht voor welke aandoening ze de medicatie voorgeschreven hebben gekregen. Dus ook bij off-label gebruik, als het geneesmiddel niet conform de geregistreerde indicatie wordt toegepast. Dit is een deel van het advies van de Gezondheidsraad (advies 3) van 15 mei 2019 over de herziening van Hoofdstuk 10 van de regeling. Deze wijziging geldt uitsluitend voor rijbewijzen van groep 1.

Administratieve lasten

Het aanvragen van een rijbewijs voor slechtzienden en mensen die medicatie gebruiken verloopt volgens de reguliere procedure bij het CBR middels het indienen van een Gezondheidsverklaring (de zogenoemde Eigen verklaring). Deze procedure wijzigt in hoofdlijnen niet met de onderhavige wijziging van de Regeling.

De wijziging van de regeling inzake BTS brengt voor de burger die met een BTS in het donker wil gaan rijden circa € 250 met zich mee. Bestuurders die rijden met BTS en een rijtest voor rijden in het donker willen doen, dienen een gezondheidsverklaring aan te vragen (€ 38,70³), 2 rijlessen te nemen (€ 100) en voor de rijtest een lesauto te huren (€ 100).

De verandering van de administratieve lasten als gevolg van deze wijziging van de Regeling inzake psychostimulantia is nihil. Om deze reden is de onderhavige wijzigingsregeling niet voor advies voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk.

Internetconsultatie

Er heeft geen internetconsultatie plaatsgevonden over deze regeling. De aanpassing van de regelgeving brengt geen ingrijpende veranderingen teweeg in de rechten en plichten van burgers en bedrijven. Op grond van het kabinetsstandpunt inzake internetconsultatie kon internetconsultatie daarom achterwege blijven.

Inwerkingtreding

In afwijking van het stelsel van vaste verandermomenten en de daarin genoemde minimale invoeringstermijn van twee maanden tussen publicatie en inwerkingtreding treedt deze wijzigingsregeling in werking op 1 november 2019. Indien de regeling pas na 31 oktober 2019 wordt gepubliceerd in de Staatscourant treedt de regeling met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst inwerking en werkt voor artikel I onderdeel B terug tot 1 november 2019.

De reden voor de afwijking van de minimale invoeringstermijn is dat de doelgroep van BTS-gebruikers en gebruikers van psychostimulantia vanwege een versoepeling van de geschiktheidseisen bijzonder gebaat zijn bij een spoedige inwerkingtreding van de regeling (uitzonderingsgrond a van het systeem van vaste verandermomenten, zie Kamerstukken II 2009/10, 29 515, nr. 309).

De reden van de terugwerkende kracht is dat BTS-gebruikers hiermee bijzonder worden geholpen en er per jaar maar een beperkte mogelijkheid is tot het afnemen van rijtesten, namelijk van 1 november tot 1 april.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga*

³ Tarief 2019 <https://www.cbr.nl/nl/service/nl/tarieven.htm>